

statsborgerskab er, at dobbelt statsborgerskab kan medføre dobbelte loyaliteter og loyalitetskonflikter, som i visse situationer kan udgøre en sikkerhedsrisiko. Det har på den anden side været anført, at det er andre forhold så som familierelationer og opholdsperiode, der har betydning, og at spørgsmålet om statsborgerskab ikke har afgørende betydning i forhold til spørgsmålet om sikkerhed.

I forbindelse med den svenske betænkning konsulterede udvalget det svenske Rigspolitiet samt de svenske Sikkerheds- og Forsvarstjenester for så vidt angår spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab og national sikkerhed.

Rigspolitiet og Sikkerhedstjenesten vurderede, at den omstændighed, at en person er i besiddelse af dobbelt statsborgerskab, er underordnet i forhold til personens motivation til at begå kriminalitet mod svenske interesser. Drivkraften for en sådan virksomhed er ofte en anden, eksempelvis penge. Rigspolitiet og sikkerhedstjenesten havde således ingen principielle indvendinger mod at tillade dobbelt statsborgerskab, ligesom ingen af de to tjenester kendte til konkrete tilfælde, hvor dobbelt statsborgerskab skulle have været en motiverende faktor i forhold til udøvelse af terrorvirksomhed.

Udtalelsen fra den svenske Forsvarstjeneste er stort set på linje med Rigspolitiets og Sikkerhedstjenestens vurderinger. Forsvarstjenesten konkluderede således, at en persons loyalitet ikke er væsentlig afhængig af, hvorvidt en person alene er svensk statsborger, eller om personen er i besiddelse af dobbelt statsborgerskab. Forsvarstjenesten konkluderede ligesom Rigspolitiet og Sikkerhedstjenesten, at det som regel er andre faktorer så som penge eller tvang, der er afgørende for, hvor en persons loyalitet ligger.

Endvidere påpegede forsvarstjenesten, at der kan tænkes at forekomme problemer i forhold til de samarbejdsaftaler om teknologisk udveksling af oplysninger, som Sverige har indgået med andre stater. Disse samarbejdsaftaler indeholder forskrifter, hvorefter de udvekslede oplysninger ikke må indeholde information om udenlandske statsborgere, hvilket vil inkludere svenske statsborgere med dobbelt statsborgerskab. Forsvarstjenesten konkluderede dog, at et øget antal af dobbelte statsborgere vil have forholdsvis ringe sikkerhedsmæssige effekter.

Forsvarstjenesten berørte endvidere den problemstilling, at den omstændighed, at en person

har dobbelt statsborgerskab, kan medføre, at en udenlandsk part kan stille spørgsmålstejn ved vedkommende persons loyalitet og upartiskhed, og at dette kan udgøre en risiko i forhold til vedkommende persons sikkerhed. Forsvarstjenesten brugte som eksempel den situation, at en svensk FN observatør med dobbelt statsborgerskab kan have svært ved at hævde sin neutralitet. Som følge af de problemstillinger, der kan opstå, anbefalede Forsvarstjenesten derfor et system, hvor efter det ikke for personer med dobbelt statsborgerskab skulle være muligt at opnå ansættelse som officer, reserveofficer eller i udlandsstyrkerne, ligesom det ikke skulle være muligt at opnå civil ansættelse i forsvarstjenesten.

Det svenske udvalg fandt ikke anledning til at støtte Forsvarstjenestens anbefaling.

I forlængelse af udtalelserne fra Rigspolitiet, Sikkerheds- og Forsvarstjenesterne bemærkede det svenske udvalg, at ingen af de lande, som udvalget har været i kontakt med i forbindelse med betænkningen, og som tillader dobbelt statsborgerskab, har erfaret, at personer med dobbelt statsborgerskab skulle udgøre en større risiko for den nationale sikkerhed end personer uden dobbelt statsborgerskab. Udvalget bemærkede endvidere, at resultatet af undersøgelsen tydeligt viser, at de sikkerhedsmæssige aspekter af dobbelt statsborgerskab internationalt set ikke opleves som noget umiddelbart problem.

Udvalget i den norske betænkning begrænsede sig for så vidt angår spørgsmålet om dobbelt statsborgerskab og national sikkerhed til at bemærke, at indvandring kan udgøre en risiko både ved, at indvandrergruppen kan inkludere personer, som kommer til landet for at udøve efterretningsvirksomhed, og ved, at indvandrere kan være underlagt pres fra deres oprindelsesland. Udvalget konkluderede i den forbindelse, at det er vanskeligt at se, hvordan denne risiko skulle blive mindre derved, at en udlænding, som opnår norsk statsborgerskab, opgiver sit oprindelige statsborgerskab.

De hørings svar, som ministeriet har modtaget, berører stort set ikke problemstillingen om sikkerhedsbetragtninger og dobbelt statsborgerskab. Kun et fåtal af landene har besvaret spørgsmålet, herunder Island og Sverige, der begge konkluderer, at der i disse lande ikke har været problemer med personer, der har dobbelt statsborgerskab.